

Met Krijn Tanis naar de Kwade Hoek

Op stap met 'onze man' op Goeree

Langs de hele Nederlandse kust werkt Duinbehoud intensief samen met duinconsulenten. Zij zijn onze oren, ogen én handen. In dit artikel een portret van Krijn Tanis, duinbeschermmer op Goeree. Hij neemt ons mee naar de Kwade Hoek, zijn favoriete natuurgebied.

Tekst en foto's: Jos Lap

Duinconsulenten weten precies wat er in hun gebied speelt. Krijn Tanis (64) is er zo een die niets ontgaat. “Met mijn vrouw Clarie maak ik vaak een fietstochtje. Je ziet altijd wel iets waar je even achteraan kunt gaan.” Ook Clarie is een gepassioneerd natuurliefhebber.

Krijn bezoekt alle vergaderingen waar natuur in het geding is. Hij aarzelt niet om organisaties als het waterschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, het Zuid-Hollands Landschap gevraagd en ongevraagd van advies te dienen over het beheer van natuurgebieden. En als er actie nodig is, komt er actie. Is-ie een van de motoren achter een demonstratie tegen kustbebouwing op de kop van Goeree.

De dynamiek van de Kwade Hoek

Ik mag een dagje met Krijn mee. We lopen door de Kwade Hoek, het

meest dynamische natuurgebied van zuidwest Nederland. En voor Krijn misschien ook wel ook het mooiste, zonder de andere natuurgebieden op het eiland tekort te doen. We staan aan het strand en kijken naar het zuidwesten. “Als de lucht helder is en de golven komen over de plaat voor de kust, een mooier plaatje is er niet”, klinkt het enthousiast.

De Kwade Hoek is een buitendijks natuurgebied op de noordoostpunt van Goeree. Het loopt regelmatig onder bij noordwesterstorm. Door de Deltawerken, de aanleg van de Haringvlietdam en later ook de Tweede Maasvlakte wordt het gebied groter, het strand breder en er ontstaan nieuwe duintjes voor de bestaande rij. De plantenrijkdom is enorm, er groeien en bloeien veel soorten van de Rode Lijst. We worden omringd door het aangename parfum van geel walstro.

Prachtige rietorchissen

Ook voor vogelliefhebbers is het genieten. Grote sterns, dwergsterns en visdiefjes langs de vloedlijn, strandplevieren en bontbekplevieren op het strand. Achter de duinen kiekendieven, grasmussen en volop zingende nachtegaleen en veldleeuweriken op deze zomerdag.

Hier is Krijn in zijn element. Als hij enthousiast bijzondere planten begint aan te wijzen gaat hij verder in Oud-dorps dialect. Hier geniet hij met volle teugen. Dit is de bron van de tomeloze energie waarmee hij zich voor de natuur inzet.

Eigen vogelgids

Zijn bevlogenheid met de natuur op Goeree is ontstaan in zijn jeugd. Zelf denkt hij dat-ie ‘het van zijn moeder heeft’. “Tijdens een excursie door de Biesbosch sloeg de vonk over”, weet hij nog. Zijn vader was jager. In die tijd werd op allerlei vogels geschoten. Hij besloot acuut geen vogel meer te eten. Alleen nog maar van ze te genieten, met of zonder verrekijker.

Krijn heeft zichzelf het vak van ‘voege-

Volwassen en onvolwassen
bontbekplevier
Foto: René van Rossum

Hij probeert vergeefs de beesten tot de orde te roepen. Geen idee wat de 'doener' Krijn gedaan zou hebben als ik er niet bij was geweest. Voor Krijn geldt dat je het niet kunt laten bij genieten van de natuur. Om al dit moois in stand te houden moeten ook de handen uit de mouwen worden gestoken. Dus - als was hij de beheerder van het gebied - worden bij Natuurmonumenten paaltjes en schrikdraad opgehaald om nesten van bontbekpleviertjes af te zetten op het strand. Belt-ie het waterschap als ze tegen de afspraken in een aantal stuifgaten in de eerste duinenrij hebben dichtgezet met schermen. En helpt hij bij de actie 'Doe mee. Verlos de zee' om strand en duin te ontdoen van allerlei angespoeld vuil. Krijn is veel meer dan een bevlogen duinconsulent. Hij is wetlandwacht voor Vogelbescherming en een van de oprichters en aanjagers van de Vereni-

laar' geleerd. Hij maakte zijn eigen vogelgids. "Ik knipte de plaatjes uit een tijdschrift voor volièrehouders en plakte ze in een ringband. Dat was mijn gids." Daar is het niet bij gebleven. De boekenkast in huize Tanis staat vol natuurboeken waaronder veel eerste drukken van de beroemde Verkadealbums van Jac. P. Thijsse. Na de vogels volgden de liefde voor planten, vlinders en insecten.

Doener

Een vrouw komt het strand van de Kwade Hoek op met drie honden en haalt ze van de lijn, wat hier verboden is. Binnen de kortste keren stuiven de beesten over het zand en jagen brandganzen met pullen, strandplevieren, bergeenden, tureluurs en scholekster de stuipen op het lijf. "Daar word ik zo kwaad over, die mensen hebben geen idee wat die honden aanrichten."

De Kwade Hoek is het meest dynamische kustlandschap van zuidwest Nederland. Getij, golven, zand en wind hebben vrij spel in de buitendijks gelegen platen, schorren en duinen.

Vochtige duinvallei in de Kwade Hoek, met o.a. dopheide en ratelaar

ging voor Natuur- en Landschapbescherming Goeree-Overflakkee. Telt vogels voor Sovon. Maakt deel uit van de Vliegende Brigade, een clubje mensen die elke twee weken natuurwerk doet op het Zuid-Hollandse eiland. Is vrijwilliger voor het zandwallengebied in Ouddorp. In april 2014 kreeg hij voor al dit werk een koninklijke onderscheiding.

Dilemma's

We lopen terug door langs fantastische, ongekend bloemrijke velden met moeraswespenorchissen en het zeldzame teer guichelheil achter de primaire duinenrij.

We filosoferen wat over natuurbeheer. Of Krijn graag ziet dat de Kwade Hoek precies blijft zoals het nu is, met al zijn soortenrijkdom? Moeten we ingrijpen als duinriet oprukt? Of - elders succesvolle - pony's inzetten die dan ook de rest van planten

'Doe mee, verlos de zee', één van de acties waar Krijn aan meedoet

meenemen? De dilemma's van het natuurbeheer. Antwoorden zijn niet zo makkelijk. Krijn: "Wat doe je als de mooie zwartkopmeeuw de eieren van

honderden nesten van grote sterns - onze trots - op een van de platen verorbert?" •

[Jos Lap is redacteur van Duin](#)